

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยี เป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ โลก ประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มีผลทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และมีความเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้น การติดต่อสื่อสารและการรับรู้ข้อมูลระหว่างประเทศต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว โลกที่เคยกว้างใหญ่กลับเล็กลง ดินแดนแต่ละประเทศที่อยู่ห่างไกลกัน สามารถติดต่อกันได้ภายในเวลาเสี้ยววินาที ประดุจ เป็นหมู่บ้านเดียวกัน (Global Village) อุปสรรคในการสื่อสารกันเสมือนว่าเลือนหายไปจน กลายเป็นโลกไร้พรมแดน นับจากนี้ต่อไปโลกกำลังก้าวเข้าสู่ระยะแห่งการเปลี่ยนยุคเปลี่ยนสมัย การเปลี่ยนผ่านที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ของประวัติศาสตร์โลกในยุคโลกาภิวัตน์

อาจกล่าวได้ว่าโลกในอนาคต จะเป็นโลกที่มนุษย์ต้องแข่งขันกันด้วยความรู้ หรือเป็น "สังคมฐานความรู้ (Knowledge-based Society)" ผู้ที่มีความรู้หรือปัญญาดีกว่าย่อมมี ความได้เปรียบในการแข่งขันกับผู้อื่น จากการวิจัยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากร มนุษย์ด้านการศึกษามีผลต่อความสามารถในการแข่งขัน ผลการศึกษาพบว่า องค์ความรู้ ของบุคคลช่วยส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขัน (สมชาย สุขสิริเสรีกุล, 2548, หน้า 51) เช่นเดียวกันกับองค์การต่าง ๆ ที่มีการครอบครองความรู้ ประสบการณ์ เทคโนโลยี ความสัมพันธ์ กับลูกค้าและทักษะวิชาชีพซึ่งทำให้องค์การมีความได้เปรียบในการแข่งขัน หรือที่เรียกว่า "ทุนปัญญา (Intellectual Capital)" ก็ย่อมประสบความสำเร็จในการดำเนินการสูงกว่าองค์การ ที่ไม่มีทุนปัญญา แต่การที่องค์กรจะมีทุนปัญญาได้นั้น จำเป็นต้องมีการสั่งสมองค์ความรู้ อย่างต่อเนื่อง และมีบุคลากรที่เปี่ยมด้วยจิตสำนึกแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) นั้นเอง (ชูชัย สมิทธิไกร, 2548, คำนำ)

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในประชาคมโลกที่ได้รับผลกระทบอย่างมาก จากการเจริญเติบโตของเทคโนโลยี สารสนเทศ ทำให้เกิดโลกไร้พรมแดนหรือโลกาภิวัตน์ขึ้น ทุกวันนี้จะมีข้อมูลสารสนเทศจำนวนมากมหาศาลเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งอาจจะถือว่าเป็น "ยุคช่วงชิงข้อมูลข่าวสาร" (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร, 2538, หน้า 47) ข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลที่ทั่วโลกใช้ใน

การติดต่อสื่อสารกัน ระบบการศึกษาไทยในขณะนี้ จึงต้องพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทยให้อยู่ในระดับที่จะรับและเข้าใจข้อมูลสารสนเทศภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารสารสนเทศไปยังประชาคมโลกได้ถูกต้อง และเหมาะสม ความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทยทำให้ประเทศไทยติดต่อกับประชาคมโลกได้ด้วย ความเข้าใจอันดี อันจะก่อให้เกิดสันติสุขในสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 1)

สังคมไทยในปัจจุบัน มีความต้องการทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาด้วยยุทธวิธีที่หลากหลาย มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงตาม กระแสนิยม ทรัพยากรบุคคลเหล่านี้ต้องดำรงชีวิตอยู่ในโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเต็มไปด้วยข้อมูลการจัดสรรบริบททางการเรียนรู้ที่เหมาะสมเท่านั้นที่จะช่วยให้บุคคลเหล่านี้ สามารถพัฒนาความรู้ขึ้นในตนเองได้จากแหล่งความรู้ที่มีอยู่มากมายรอบ ๆ ตัวด้วยมุมมอง ที่แตกต่างกันและสรรค์สร้าง ความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในด้านต่าง ๆ ของโลกยุคปัจจุบัน ทำให้ทุกประเทศต้องเผชิญกับภาวะความท้าทายต่อการเร่งรัดพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับ ทิศทางความก้าวหน้าของโลก และประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน ประเทศต่าง ๆ ตระหนักดีว่า การศึกษาคือรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ จึงทำการปฏิรูปการศึกษา และพยายามสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศให้มากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็ว และการเจริญเติบโตทางด้านเทคโนโลยี ทำให้เกิดช่องว่างของความรู้ ทุกหน่วยงานจะต้องมีการเตรียมความพร้อมที่ดีที่สุด ซึ่งปัจจัยหลัก ก็จะเป็นเรื่องของการศึกษา และอบรม ซึ่งนับวันจะมองเห็นความจำเป็นมากขึ้น ทั้งประเทศ ที่พัฒนาแล้ว และประเทศที่กำลังพัฒนา ทั้งนี้เพราะการศึกษาอบรม เป็นตัวชี้ขาดในการสร้างความแข็งแกร่งและสร้างกำลังคนที่สามารถ (จงกลณี ชุตินาเทวินทร์, 2542) การฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากร จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กร เพราะความสำเร็จในการดำเนินงานและการสร้างสรรค์องค์กรแห่งการเรียนรู้ขึ้น ขึ้นอยู่กับ "คน" หรือบุคลากร ผู้ผลักดันให้แผนการทั้งหลายเป็นความจริง หากองค์กรใดเพียบพร้อมไปด้วยความรู้ ทักษะ และความสามารถที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานต่าง ๆ แล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ ก็สามารถเป็นไปอย่างราบรื่น ในทางตรงกันข้าม การดำเนินการขององค์กรจะประสบอุปสรรคต่าง ๆ หากบุคลากรเหล่านั้นขาดความพร้อมในการปฏิบัติงาน ดังนั้น การฝึกอบรมบุคลากร จึงมีบทบาทสำคัญประการหนึ่งในการเพิ่มพูน ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะ และความสามารถของบุคลากร เพื่อให้สามารถตอบสนององวิสัยทัศน์ เป้าหมายและกลยุทธ์ดำเนินงานขององค์กรได้

ภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีในปัจจุบัน การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ มีแนวโน้มแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น หลายประเทศรวมทั้งประเทศสมาชิกอาเซียนมีการเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันและความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจในตลาดโลก (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2548, บทนำ) ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกของประเทศกลุ่มอาเซียนหรือสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งประกอบด้วย ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา ทำให้อาเซียนมีสมาชิกทั้งสิ้น 10 ประเทศ และมีประชากรรวมทั้งสิ้นกว่า 500 ล้านคน ทุกประเทศมีความก้าวหน้าในการปฏิรูปการศึกษา เพิ่มขึ้นเป็นลำดับเพื่อเร่งพัฒนาประเทศให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าของโลก อาเซียนก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เริ่มแรกเพื่อสร้างสันติภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันนำมาซึ่งเสถียรภาพทางการเมือง และความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในเวลาต่อมา และเมื่อการค้าระหว่างประเทศในโลกมีแนวโน้มกีดกันทางการค้ารุนแรงขึ้น ทำให้อาเซียนได้หันมามุ่งเน้นกระชับและขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างกันมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือในด้านอื่น ๆ เช่น การพัฒนาทรัพยากรบุคคล ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความชำนาญของบุคลากร ตลอดจนเสริมสร้างขีดความสามารถโดยการฝึกอบรมและการฝึกเชิงปฏิบัติการร่วมกัน (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2548, หน้า 21)

การแข่งขันอย่างเสรีในยุคปัจจุบัน มีผลกระทบต่อทุกองค์กรในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ในด้านการบริหารจัดการด้านการศึกษา นั้น ผู้บริหารสถานศึกษานับว่าเป็นผู้ที่มิมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นยุคที่มีการเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาตลอดเวลา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ อันมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลายประการ อาทิเช่น ต้องมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มีความมุ่งมั่นที่จะสร้างระบบคุณภาพให้เกิดขึ้น ในสถานศึกษา สามารถกำหนดทิศทางและนโยบายในการจัดการศึกษาได้อย่างชัดเจน สามารถสร้างความร่วมมือและสามารถประสานงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ อีกทั้งจะต้องชวนขยายพัฒนาตนเอง ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของโลก ในยุคปัจจุบัน ดังนั้น การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและควรให้การตระหนักอย่างยิ่ง (พรณี บุญประกอบ และรัตติกรณ์ จงวิศาล, 2547, หน้า 87-100)

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะของผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง (Chief Change Officer) มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในโลก สามารถปฏิบัติงานรองรับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งกล่าวได้ว่า ความเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มของสังคมไทยในอนาคต ได้ทำให้การฝึกอบรมบุคลากรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ขององค์การและของตัวบุคลากรเอง (ชูชัย สมितिไกร, 2551, หน้า 4) หากหน่วยงานใดไม่มีการเปลี่ยนแปลง นั้นหมายถึงที่นั่นไม่มีการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงคือการพัฒนา (Changing is Development) ผู้บริหารมืออาชีพ จะต้องเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงที่ดีขององค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงการปฏิรูปการศึกษา ยังต้องมีการตั้งการผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง จึงจะทำงาน บรรลุผลสำเร็จ ผู้บริหารที่เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง จะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ “มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ลึกและรู้รอบ มีความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลง” ในการเปลี่ยนแปลง คุณลักษณะของผู้บริหารประการหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน นั่นก็คือการพัฒนา ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อความเป็นสากลและให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในฐานะความเป็น พลโลก

ในปัจจุบัน ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อ สื่อสาร ทั้งในสถานการณ์ที่ต้องสื่อสารกันโดยตรง และสื่อสารผ่านสื่อและเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญและพัฒนาองค์ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ให้อยู่ในระดับที่สามารถสื่อสารได้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในประเทศเพื่อนบ้านอาจเดินทางมา ขอศึกษาดูงานในโรงเรียน การที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้การต้อนรับที่อบอุ่นตามขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยและได้นำเสนอนโยบายและผลการพัฒนาสถานศึกษาให้ผู้มาเยี่ยมชมได้ด้วยตนเอง นับเป็นศักยภาพที่เป็นสากลและช่วยให้เสริมสร้างบุคลิกภาพของผู้บริหารได้ นอกจากนี้ผู้บริหาร สถานศึกษานั้นมีโอกาสที่จะเดินทางไปเข้าสัมมนา ศึกษาดูงานด้านการศึกษาในต่างประเทศ บ่อยครั้ง ซึ่งจะต้องใช้ภาษาอังกฤษในการมีปฏิสัมพันธ์ และติดต่อสื่อสาร ทำความเข้าใจอันดี ต่อกันและกัน สิ่งเหล่านี้ นับเป็นตัวจักรสำคัญที่จะช่วยให้การศึกษาในประเทศไทยสามารถพัฒนา ได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ที่มุ่งใช้ความก้าวหน้าของสังคมฐานความรู้และนวัตกรรม ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นปัจจัยชี้้นำในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของบุคลากรในระดับผู้บริหารของประเทศ เพื่อให้มีทักษะ ภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถติดต่อสื่อสาร แสวงหาความรู้ สร้างความร่วมมือ เจริญต่อรอง และสร้างความสัมพันธ์อันดี จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดยนายชินวรณ์ บุญยเกียรติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอรายงานผลการประเมินศักยภาพผู้บริหารและครู ในสังกัดครั้งใหญ่ เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2553 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [สพฐ.], 2553) ในส่วนของผลการประเมินผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 37,522 คน ซึ่งแยกประเมิน 3 ด้านคือ ด้านการทดสอบความรู้ในเชิงบริหาร ด้านการประเมินภาวะผู้นำ คุณธรรม จริยธรรมนั้น และ ด้านการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี พบว่ามีผลการประเมิน ดังนี้

1. ด้านแรกเป็นการทดสอบความรู้ในเชิงบริหาร ได้คะแนนเกิน 80 จำนวน 6,112 คน หรือ 16.29 % ได้คะแนนกลุ่มกลาง 15,426 คน หรือ 41.12 % ได้คะแนนน้อยกว่า 60 จำนวน 15,984 คน หรือ 42.59 %

2. ด้านการประเมินภาวะผู้นำ คุณธรรม จริยธรรม ได้คะแนนเกิน 80 จำนวน 26,824 คน หรือ 71.48 % ได้คะแนนกลุ่มกลาง 6,128 คน หรือ 16.34 % ได้คะแนนน้อยกว่า 60 จำนวน 4,570 คน หรือ 12.18 %

3. ด้านการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ได้คะแนนเกิน 80 จำนวน 534 คน หรือ 1.43 % ได้คะแนนกลุ่มกลาง 1,410 คน หรือ 3.76 % ได้คะแนนน้อยกว่า 60 จำนวน 35,578 คน หรือ 94.81 % โดยมีผู้ได้คะแนนต่ำสุด 3.30 %

จากผลการประเมินผู้บริหารด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษตามคะแนนกลุ่มแล้ว จะเห็นได้ว่าความสามารถในด้านภาษาอังกฤษของผู้บริหารส่วนใหญ่ อยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ

ซึ่งในลำดับต่อไป สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จะต้องดำเนินการพัฒนาด้วยการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมพัฒนาศักยภาพ ตามนโยบายพัฒนา ครูและผู้บริหารสถานศึกษาทั้งระบบต่อไป

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ข้อที่ 34 บัญญัติว่า "The Working Language of ASEAN Shall be English" (สมเกียรติ อ่อนวิมล, 2552) ซึ่งหมายความว่า "ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ" ซึ่งหากเป็นเช่นนั้น การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างกันในการทำงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่รัฐบาล ตลอดจนองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ก็จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาความสามารถทางการสื่อสารภาษาอังกฤษให้อยู่ในระดับที่จะทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่นในด้านของการติดต่อสื่อสาร การเจรจาต่อรอง และในความสัมพันธ์ด้านอื่น ๆ ประชาชนพลเมืองอาเซียนใน 10 ประเทศจะต้องใช้ภาษาอังกฤษกันมากขึ้น นอกเหนือจากภาษาประจำชาติหรือภาษาประจำถิ่นของแต่ละชาติ แต่ละชุมชน เพราะไม่เพียงแต่เจ้าหน้าที่รัฐเท่านั้นที่จะต้องไปมาหาสู่ร่วมประชุมปรึกษาหารือ

และสื่อสารกัน และไม่เฉพาะนักธุรกิจและคนทำมาค้าขายระหว่างประเทศเท่านั้นที่จะต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและการติดต่อธุรกิจระหว่างกัน แต่ในเมื่อทุกคนที่อยู่ในอาเซียนล้วนแล้วแต่เป็นพลเมืองของอาเซียนด้วยกันทุกคน และทุกคนจะต้องไปมาหาสู่ เดินทางท่องเที่ยว ทำความรู้จักคุ้นเคยต่อกัน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และที่สำคัญทุกคนจะต้องเดินทางข้ามพรมแดนเพื่อหางานทำและแสวงหาโอกาสที่ดีกว่าให้กับชีวิต ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมืออันดับหนึ่งสำหรับพลเมืองอาเซียน ในการสื่อสารสร้างสัมพันธ์โลกกว้างของภูมิภาคอาเซียน โลกแห่งมิตรไมตรีที่ขยายกว้างไร้พรมแดน โลกแห่งการแข่งขันไร้ขอบเขตภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในการที่จะพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีศักยภาพสู่ความเป็นสากล มีวิสัยทัศน์ก้าวไกลในการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ จึงมีความสนใจในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษ สำหรับผู้บริหาร สถานศึกษา โดยเน้นการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านเนื้อหาและการฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร

คำถามการวิจัย

คำถามของการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะอย่างไร ประกอบด้วยเนื้อหาสาระอะไรบ้าง
2. หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

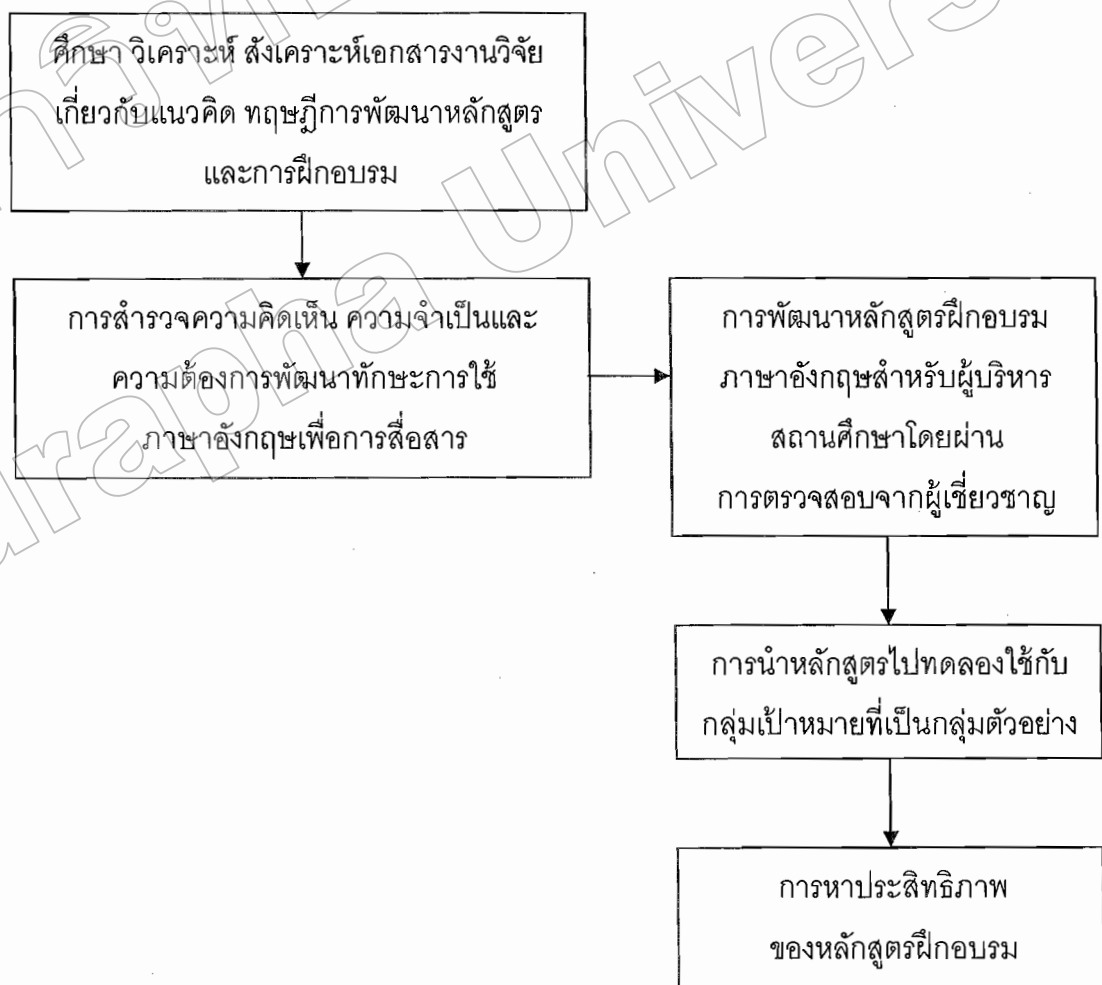
1. เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อนและหลังการฝึกอบรมมีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์จากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีหลักสูตรการฝึกอบรม ดังนี้ ช่อเพชร เป้าเงิน (2545, หน้า 107) สมชาย สังข์สี (2550, หน้า 180-182) และ เดสเลอร์ (Dessler, 2000, pp. 134-155) 1) เอกสารแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ อารัง บัวศรี (2532, หน้า 8) วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537, หน้า 5) เฮลโบวิทซ์ (Hlebowitsh, 2005, p. 4) โอลิวา (Oliva, 1992, p. 26) ทาบา (Taba, 1962, p. 425) และ ไทเลอร์ (Tyler, 1949, p. 96) 2) เอกสาร การฝึกอบรมและการพัฒนา ได้แก่ เดสเลอร์ (Dessler, 1997, pp. 244-252) และ วิลส์ (Wills, 1993, p. 9) และรวมทั้งสำรวจความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาทักษะการใช้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะได้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานและองค์กรได้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประโยชน์ ดังนี้

1. ได้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิผลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องการจะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่สื่อสารได้
2. เป็นแนวทางให้หน่วยงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา สามารถนำหลักสูตรฝึกอบรมไปพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาสาระ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นครั้งนี้ประกอบด้วยเนื้อหาสาระ 5 หน่วย ดังนี้ ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (English in Everyday Life) การอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ (Reading English Newspaper) ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการประชุม (English Used in Meeting), การเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Writing Electronic Mail) และ ภาษาอังกฤษในการนำเสนอผลงาน (English for Work Presentations)
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ เป็นการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 30 โรงเรียน
3. ขอบเขตด้านเวลา กำหนดระยะเวลาในการศึกษาวิจัย อยู่ในช่วงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554
4. ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย มี 2 ส่วนคือ

4.1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ตัวแปรตาม คือ สาระและจุดเน้นของหน่วยฝึกอบรม ความต้องการในการฝึกอบรมตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ในภาคตะวันออก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับการสร้างหลักสูตร ฝึกอบรมที่มีคุณภาพโดยพิจารณาจากระดับความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตร ฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้เข้ารับการฝึกอบรม

4.2 การศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม ตัวแปรตาม คือ ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน

5. ขอบเขตด้านกระบวนการ เป็นการฝึกอบรมที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มาจากสถานศึกษาเดียวกันและต่างสถานศึกษา เพื่อการเรียนรู้และ ฝึกปฏิบัติร่วมกัน โดยการบรรยาย การปฏิบัติกิจกรรมคู่ กิจกรรมบทบาทสมมติ สถานการณ์ จำลอง เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน

6. ขอบเขตด้านการนำไปใช้ หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ ได้ตาม บริบทที่เหมาะสม

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เพื่อความเข้าใจตรงกันเป็นการเฉพาะสำหรับงานวิจัยไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการในการสร้างและพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรม เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง การสำรวจจุดเน้นของหลักสูตรฝึกอบรม ตลอดจนความต้องการในการฝึกอบรม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผล เพื่อพัฒนาโครงร่างหลักสูตร โดยกำหนดเป็นรายละเอียด ในแต่ละส่วนขององค์ประกอบโครงสร้างหลักสูตร ตรวจสอบโครงร่างหลักสูตรและปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ประเมินผลการใช้ หลักสูตรทั้งการทดสอบก่อนการอบรมและหลังการอบรม

2. หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษ หมายถึง หลักสูตรการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งเป็นเอกสารหลักสูตรที่สร้างขึ้นด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ 5 หน่วย ประกอบด้วย 1) ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (English in Daily Life) 2) การอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ (Reading English Newspaper) 3) ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการประชุม (English used in Meeting) 4) การเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Writing Electronic Mail) และ 5) ภาษาอังกฤษในการนำเสนอผลงาน (English for Presentations) กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อที่ใช้ประกอบกิจกรรม และกระบวนการวัดและประเมินผล เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตร หมายถึง การประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม โดยนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หมายถึง การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ความคิด ทศนคติ อารมณ์ จากผู้ส่งสารถึงผู้รับสารทั้งภาษาพูด และภาษาเขียน

5. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งสายการบริหารในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. แบบประเมินโครงร่างหลักสูตร หมายถึง เครื่องมือประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร และแบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตร โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน

7. แบบสอบถามความพึงพอใจ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการสอบถามแบบประมาณค่า ซึ่งถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการจัดอบรม และหลักสูตรการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

8. แบบทดสอบวัดความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบ 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากเนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้วัดความรู้ ความเข้าใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการพัฒนา ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกัน

9. แบบวัดเจตคติต่อการฝึกอบรมภาษาอังกฤษ หมายถึง แบบวัดความรู้สึกรู้หรือ
ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งก่อนและหลัง
การฝึกอบรม โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University